

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЦЕДУРА
BG16FFPR003-4.004 „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход“

Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027
МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

ЦЕЛ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Подкрепа и подпомагане на МСП в процеса към реализиране на икономически преход. Процедурата е насочена към микро, малки и средни предприятия (МСП), включително стартиращи предприятия в областите Перник, Кюстендил и Стара Загора с цел осигуряване на адекватна и ефективна подкрепа на местната икономика в процеса на преход към климатична неутралност.

ОБЩ БЮДЖЕТ ПО ПРОЦЕДУРАТА:
250 000 000 лева

РАЗМЕР И ИНТЕНЗИТЕТ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ (БФП):

Размер на помощта:

Минимален размер на заявената БФП	Максимален размер на заявената БФП в зависимост от категорията на предприятието-кандидат
50 000 лева	Микро и малки предприятия: до 500 000 лева и в съответствие с приложимия режим на минимална/държавна помощ
	Средни предприятия: до 1 000 000 лева и в съответствие с приложимия режим на минимална/държавна помощ

Интензитет на помощта:

По настоящата процедура допустимите разходи са обособени в два елемента - **Елемент А „Инвестиции“ (задължителен)** и **Елемент Б „Услуги“ (незадължителен)**, като праговете и процентът на съфинансиране по всеки елемент зависи от избрания режим на помощ, посочени по-долу:

- 1. Минимална помощ, режим „de minimis“ (приложим по Елемент А „Инвестиции“ и Елемент Б „Услуги“) – размер на финансиране до 586 749 лева, представляващо до 100% от общите допустими разходи.** Ако размерът на необходимите средствата за конкретния бенефициент по предложението, надвишава установените в регламента прагове, конкретният бенефициент следва да осигури собствени средства за превишението над праговете по регламента.
- 2. Режим „Регионална инвестиционна помощ“ (приложим по Елемент А „Инвестиции“, допустим за ВСИЧКИ кандидати) – за първоначална инвестиция, или първоначална инвестиция в полза на нова стопанска дейност:**

Категория на предприетието-кандидат	Максимален интензитет на помощта за дейности в ЮЗР	Максимален интензитет на помощта за дейности извън ЮЗР
Микро и малки предприятия	Област Перник: 40% Област Кюстендил: 40%	<ul style="list-style-type: none"> - 70% за Област Хасково (частично с изключение на НКV09 Димитровград; НКV29 Симеоновград; НКV32 Тополовград; НКV33 Харманли; НКV34 Хасково) - 75% за Област Хасково (само НКV09 Димитровград; НКV29 Симеоновград; НКV32 Тополовград; НКV33 Харманли; НКV34 Хасково) - 70% за Област Сливен (частично с изключение на SLV 16 Нова Загора; SLV20 Сливен) - 75% за Област Сливен (частично само SLV 16 Нова Загора; SLV20 Сливен) - 75% за област Ямбол (частично: с изключение на JAM 07 Елхово; JAM 25 Тунджа; JAM 26 Ямбол) - 75% за област Ямбол (частично: само JAM 07 Елхово; JAM 25 Тунджа; JAM 26 Ямбол) - 75% За Област Стара Загора
Средни предприятия	Област Перник: 30% Област Кюстендил: 30%	<ul style="list-style-type: none"> - 60% за Област Хасково (частично с изключение на НКV09 Димитровград; НКV29 Симеоновград; НКV32 Тополовград; НКV33 Харманли; НКV34 Хасково) - 70% за Област Хасково (само НКV09 Димитровград; НКV29 Симеоновград; НКV32 Тополовград; НКV33 Харманли; НКV34 Хасково) - 60% за Област Сливен (частично с изключение на SLV 16 Нова Загора; SLV20 Сливен) - 70% за Област Сливен (частично само SLV 16 Нова Загора; SLV20 Сливен) - 70% за област Ямбол (частично: с изключение на JAM 07 Елхово; JAM 25 Тунджа; JAM 26 Ямбол) - 75% за област Ямбол (частично: само JAM 07 Елхово; JAM 25 Тунджа; JAM 26 Ямбол) - 70 % За Област Стара Загора

3. Режим „Помощи за консултантски услуги в полза на МСП“ (приложим по Елемент Б „Услуги“ за кандидат/партньор): помощта не надхвърля 50% от допустимите разходи.

4. Режим „Помощи за стартиращи предприятия“ (приложим по Елемент А „Инвестиции“ за кандидат): помощите за стартиращи предприятия са под формата

на безвъзмездни средства в размер (праг) до левовата равностойност на 0,75 млн. евро за микро/малки предприятия, установени в ЮЗР или до левовата равностойност на 1 милион евро за микро/малки предприятия, установени извън ЮЗР.

5. Режим „помощи за иновации в полза на МСП“ (приложим по Елемент Б „Услуги“ за кандидат/партньор): помощта не надхвърля 50% от допустимите разходи.

Помощи, съгласно чл. 28, пар. 2, букви в) за консултантски и помощни услуги в подкрепа на иновациите, включително услугите, предоставяни от организации за научни изследвания и разпространение на знания, научноизследователски инфраструктури, инфраструктури за изпитване и експериментирание или иновационни клъстери интензитетът на помощта е до 100 % от допустимите разходи, при условие че общият размер на помощта не надхвърля левовата равностойност на 220 000 EUR за предприятие за всеки тригодишен период.

6. Режим „Помощи за обучение“, (приложим по Елемент Б „Услуги“ САМО за обучения): максималният размер на заявените безвъзмездни средства за дейност/и в проектно предложение за помощи за обучение, не може да надхвърля максималният размер на помощта от 5 867 490 лева.

Интензитетът на помощта не трябва да надхвърля 50% от допустимите разходи. Той може да бъде увеличен до 70% от допустимите разходи при следните условия: А) Увеличение с 10 %, ако обучението се предлага на работещи с увреждания или работещи в неравностойно положение. Б) Увеличение с 10%, ако помощта се предоставя на средни предприятия, и с 20%, ако помощта се предоставя на малки предприятия.

Интензитет на помощта за „помощ за обучение“ в режим на групово освобождаване:

Максималният интензитет на БФП е в зависимост от категорията на предприятието-кандидат е както следва:

- За средни предприятия не надхвърля 60% от общата стойност на допустимите разходи по проекта/дейността.
- За малки/микро предприятия не надхвърля 70% от общата стойност на допустимите разходи по проекта/дейността.
- Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 10%, или до 70% от общата стойност на допустимите разходи, ако обучението се предлага на работещи с увреждания или работещи в неравностойно положение.
- Максималният интензитет на помощта за обучения на работещи с увреждания или работещи в неравностойно положение за микро/ малки и средни предприятия не може да надхвърля 70%.

7. Режим „Инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници, на водород от възобновяеми източници и на високоефективно комбинирано производство на енергия“ (допустим за ВСИЧКИ кандидати):

Интензитетът на помощта за дейност/проект не надхвърля:

а) 45% от допустимите разходи за инвестиции в разработването на възобновяеми енергийни източници, включително термопомпи, в съответствие с приложение VII от Директива 2018/2001, водород от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на енергия въз основа на възобновяеми енергийни източници;

б) 30% от допустимите разходи за всякаква друга инвестиция, попадаща в приложното поле на чл. 41 от Регламент (ЕС) № 651/2014.

- Интензитетът на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.

Вид на проекта/размер предприятие	Средни предприятия	Малки предприятия
ВЕИ, вкл. термопомпи, водород от ВЕИ и високоефективно комбинирано производство на енергия от ВЕИ	55%	65%
Съхранение	40%	50%

8. Режим „Инвестиционни помощи за ефективност на ресурсите и за подпомагане на прехода към кръгова икономика“ (допустим за ВСИЧКИ кандидати):

- Интензитетът на помощта не надхвърля 40% от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 20% за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10% за помощи, предоставени на средни предприятия.
- Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 15% за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и с 5% за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

Регион/размер предприятие	Средни предприятия	Малки предприятия
Региони в преход (ЮЗР)	55%	65%
По-слабо развити региони	65%	75%

ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ:

1. Търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите
2. Да са микро, малки и средни предприятия
3. В случаите, когато кандидатът е **съществуващо предприятие** - предприятие, регистрирано преди повече от 2 години от датата на кандидатстването по процедурата, същият е реализирал **общо** за 2021, 2022 и 2023 финансови години нетни приходи от продажби, равни на или надвишаващи:
  - Микро предприятие: 100 000 лева;
  - Малко предприятие: 250 000 лева;
  - Средно предприятие: 800 000 лева.

ИЛИ

В случаите, когато кандидатът е **новообразувано предприятие** - **Предприятие, регистрирани преди не повече от 2 години от датата на кандидатстването по процедурата**, което няма приключила финансова година, същият е предвидил в своя бизнес план, изискуемите нетни приходи от продажби да бъдат постигнати, съобразно декларираната към момента на кандидатстване категория предприятие, за период от три финансови години (следващи годината на приключване на проектното предложение), както следва:

- Микро предприятие $\geq 100\,000$ лева;
- Малко предприятие $\geq 250\,000$ лева;
- Средно предприятие $\geq 800\,000$ лева.

4. **Мястото на изпълнение** на инвестициите е на територията на **общините в областите Кюстендил, Перник и Стара Загора, както и на общините Нова Загора, Ямбол, Симеоновград, Харманли, Тополовград, Димитровград, Хасково, Елхово, Сливен и Тунджа, в т.ч. стартиращи предприятия.**

ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ:

- **Партньорството по процедурата НЕ Е задължително.**
- **Допустими партньори са:**
  - Общини
  - Технологични клъстери
  - Бизнес сдружения/търговски камари
  - Висши училища
  - Агенции за икономическо развитие
- **Партньорите следва да имат опит в дейностите, за които са включени като партньор в обхвата на проектното предложение.**

ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ:

I. ЕЛЕМЕНТ А „ИНВЕСТИЦИИ“ – ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН:

Дейност 1: Дейности за подкрепа за навременна икономическа адаптация и интеграция чрез инвестиции в съществуващи и стартиращи предприятия за преход към чисти технологии с фокус върху създаването на работни места, ресурси и продукти, основани на кръговата икономика, широко използване на възобновяеми енергийни източници и изграждане на капацитет за повишаване на квалификация на работната сила в т. ч. чрез реструктуриране, диверсификация, техническа модернизация, повишаване на производителността, иновации и др. с използване уменията на пряко засегнатата от прехода работна сила, които включват:

- подкрепа за **производствени инвестиции** в предприятия с цел увеличаване на заетостта и подобряване на конкурентоспособността с приоритетна насоченост към сектори с голям потенциал, национални и регионални приоритетни сектори, съгласно „Национална стратегия за малките и средните предприятия“ 2021-2027 г., както и попадащи в обхвата на тематичните области и подобласти на Иновационна стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021-2027

Дейност 2: Дейности за **строително-монтажни работи (СМР)**, свързани с инвестиции за **диверсификация** на МСП.

II. ЕЛЕМЕНТ Б „УСЛУГИ“ – НЕЗАДЪЛЖИТЕЛЕН:

Дейност 1: Дейност за насърчаване на предприемачеството и подкрепа на стартиращи предприятия, включително чрез техническа помощ за консултантски услуги на предприемачи – правни, административни, маркетингови, за бизнес планиране, финансови, за продуктов дизайн и др.

!!!Дейност 1 може да бъде изпълнявана, по преценка на кандидата, съгласно:

- 1) условията и праговете за „минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията.
- 2) условията и праговете за „Помощи за консултантски услуги в полза на МСП“ съгласно чл. 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията.
- 3) условията и праговете за „Помощи за иновации в полза на МСП“ съгласно чл. 28, пар.2, буква „а“, „б“ и „в“ от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията.

Дейност 2: Дейности за предоставяне на **специализирани обучения** в областта на икономическите дейности, за които е заявена подкрепа по процедурата.

!!!Дейност 2 може да бъде изпълнявана по преценка на кандидата:

- 1) при условията и праговете за „минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията.
- 2) при условията и праговете за „Помощи за обучение“ съгласно чл. 31 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията.

Дейност 3: Дейности за **изграждане и развитие на партньорства и насърчаване трансфера на знания и умения, подкрепа на дейности за промотиране и разширяване дейността на предприятията**, като:

- участие в специализирани национални/ международни изложения;
- участие във форуми, контактни борси, конференции и събития с двустранни срещи между български и чуждестранни фирми в страната;
- организиране и провеждане на байерски програми с посещение на чуждестранни купувачи в страната;
- участие в специализирани национални/ международни семинари, конференции, обучения.

!!!Дейности 3 могат да бъдат изпълнявани при условията и праговете за „минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията.

Дейност 4: Дейности за **квалификация и обучение за придобиване на специфични познания, подкрепа на технологични и нов тип умения и специализация на персонала.**

!!!Дейност 4 може да бъде изпълнявана по преценка на кандидата:

- 1) при условията и праговете за „минимална помощ“ (de minimis) съгласно Регламент (ЕС) № 2023/2831 на Комисията.
- 2) при условията и праговете за „Помощи за обучение“ съгласно чл. 31 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията.

Дейностите следва да са насочени и да допринасят за адаптацията, интеграцията и растежа на съществуващите предприятия, насърчаване и развитие на нови предприятия, създаване и устойчивост на работни места в тях с цел развитие и диверсификация на икономиката в **региона**.

ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ:

1. Преки допустими разходи:

- Разходи за придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи (ДМА);
- Разходи за създаване/придобиване на специализиран софтуер за производствения процес, представляващ дълготраен нематериален актив (ДНА);
- Разходи за строително-монтажни дейности (СМР), свързани с инвестиции за диверсификация на МСП, вкл. съпътстващи на СМР разходи (авторски надзор, строителен надзор, въвеждане в експлоатация и др.);
- Разходи за наем на работни помещения до 10% от общите допустими разходите по проекта;
- Разходи за покупка на земя, при спазване на изискванията на чл. 64 от Регламент 1060/2021 – до 10% от общите допустими разходите по проекта;
- Разходи за услуги, необходими за разработване на нови продукти/услуги - до 20% от общите допустими разходите по проекта

Разходите за услуги, могат да включват: изработване на икономическа оценка, финансова оценка и техническа оценка на продукти (стоки и/или услуги); разработване на технологии за производство на стоки и/или предоставяне на услуги; изработване на пазарни анализи и проучвания, маркетингови планове за пазарна реализация на пазара на предприемачески идеи на продукти (стоки и/или услуги); защита на индустриална собственост на национално и международно равнище и ползване на необходимата за това експертна помощ.

- Разходи за обучение на служителите на кандидата, във връзка с направената инвестиция по проекта;
- Разходи за изграждане и развитие на партньорства и насърчаване трансфера на знания и умения, подкрепа на дейности за промотиране и разширяване дейността на предприятията, вкл. за участие в събития.
- Разходи за техническа помощ в подкрепа на стартиращи предприятия - правни, административни, маркетингови, за бизнес планиране, финансови, за продуктов дизайн и др.;
- други разходи, свързани с допустимите дейности по процедурата които съответстват на избрания режим на помощ.

2. Непреки разходи - единна ставка в размер на 7% от допустимите преки разходи, финансирани с БФП по проектното предложение – разходи за организация и управление на проекта, както и за изпълнение на мерки за видимост, прозрачност и комуникация.

Непреките разходи могат да се финансират:

- В режим „непомощ“ – когато дейностите се възлагат на изпълнител/и по реда на ЗОП или приложимото законодателство;
- Режим „de minimis“ – когато тези дейности се изпълняват от самия кандидат.

КРАЕН СРОК ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

15.05.2025 г., 18:00 ч.